

OBECNÍ KRONIKA

JUDr. Petr SAMČÍK
Zveřejněno ve Veřejné správě č. 31

Zachycování významných událostí, týkajících se příslušné obce a jejího bezprostředního okolí písemnou formou, má v našich zemích dlouhou tradici. Prvními autory byli ve středověku především duchovní, kteří vedli farní kroniky, nazývanými také **farní pamětnice**. Rostoucí počet lidových kronikářů byl důsledkem toho, že se o tuto problematiku začaly zajímat i správní orgány. Tento zájem vzrostl zejména poté, kdy o vedení kronik vydalo v roce 1829 sousední Bavorsko nařízení. Na základě zkušeností z Bavorska bylo **Dekretem prezidia zemského gubernia**, ze dne 31. srpna 1835 vydáno nařízení, kterým bylo uloženo **ve všech městech a obcích trhových, významnějších vesnicích a na farních úřadech vést pamětní knihy**. Nařízení zároveň obsahovalo 14 bodů pokynů – např. jaký mají kroniky mít formát, jak je vést, jak mají být psány a co vše do nich zapisovat včetně toho, že mají být psány pouze německy nebo latinsky (což vyvolalo u vlastenecky cítících občanů značný odpor). Přesto počet kronik v obcích i na farních úřadech výrazně vzrostl.

Po vzniku Československé republiky byl v roce 1920 vydán.

ZÁKON

**ze dne 30. ledna 1920
o pamětních knihách obecních.**

§ 1 Každá politická obec jest povinna založiti a vésti pamětní knihu obecní.

§2

K založení a vedení pamětní knihy obecní zřízena budiž v každé obci komise. Zápisy provádí kronikář, ustanovený obecním zastupitelstvem, za přiměřenou odměnu.

§3

Provéstí zákon ukládá se ministru školství a národní osvěty a ministru vnitra.

§4

Zákon nabývá platnosti dnem vyhlášení.

T. G. Masaryk v. r.

Tusar v. r.

Habrman v. r.

Švehla v. r.

K jeho provedení bylo vydáno nařízení vlády č. 211/1921 Sb., kterým se také nařizovalo, že pokud obec pamětní knihu nemá, musí si ji pořídit nejpozději do konce roku 1922. Dne 17. listopadu 1932 vláda nahradila uvedené nařízení novým nařízením č. 169/1932 Sb., o pamětních knihách obecních (viz dále plné znění).

Po tomto relativně krátkém období I. ČSR bylo obecní kronikářství ovlivněno následujícími historickými obdobími.

DOBA ZA OKUPACE ČSR

Protektorátní úřady (v obavě, že kroniky by mohly být zdrojem vzpomínek na svobodný stát) vydaly v říjnu 1940 směrnici, podle které měly být obecní kroniky soustředěny na okresních úřadech a poté předány do státních archivů v Praze a v Brně. Podstatná část byla odevzdána, ale některé byly ukryty nebo byly urychleně přepisovány a přepis byl ponechán na obci jako náhrada za odevzdanou kroniku. Nové směrnice k vedení kronik řada kronikářů neakceptovala. Buď se obecní kronika v tomto období nevedla, nebo vedla tajně.

DOBA PO OSVOBOZENÍ

Státní správa se snažila navázat na demokratické principy I. ČSR, a přitom si také uvědomovala, že obecní kroniky – jako paměť národa, jsou v demokratické společnosti nepostradatelné. Proto bylo prvořadým úkolem vrátit kroniky obcím a tak zajistit kontinuitu záznamů, přerušenu okupací. Kulturní sekce Zemského národního výboru již v květnu 1945 vyzvala kronikáře k doplnění záznamů o události z doby okupace, tj. změnám ve veřejné správě a v životě obce – popisu útlaku, persekucím, udáváním, odboji, válečným událostem. Záznamy měly být případně doplněny o dokumenty – vyhlášky, letáky, fotografie, ilegální tisky atd. Zároveň byly kroniky vráceny obcím. Problémy se vyskytly snad pouze v pohraničních oblastech, ze kterých bylo německé obyvatelstvo odsunuto do Německa.

DOBA PO ÚNORU 1948

Činnost obecních kronikářů byla do značné míry ovlivněna po únoru 1948, kdy se celá řada začala obávat zpolitizování kronikářské práce. Obava nebyla zbytečná. Ministerstvo školství a osvěty vydalo v roce 1950 řadu směrnic k odborné poradenské činnosti kronikářů včetně jejich politické výchovy.

Tato skutečnost vyplývá i z následujících citací směrnic Ministerstva kultury Č. 69421/1955:

Funkcí kronikáře pověřuje rada MNV občana oddaného lidově demokratickému zřízení, který politickou vyspělostí a všeobecnými znalostmi zaručuje řádné vedení kroniky. Podle potřeby ustanovuje MNV též jeho spolupracovníky, a to ideového pracovníka, který je poradcem kronikáře ve věcech ideologických.

Kronikář je povinen pravdivě, věrně a věcně zapisovat události, které se staly v obci, zejména ty, které vystihují účast obce při budování socialismu. Přitom musí dbát pokynů rady MNV a pracovníků odboru školství a kultury rad ONV, KNV a ministerstva.

Podle této směrnice politickou výchovu kronikářů měly zajišťovat odbory školství a kultury ONV. Poté se kronikářství dostalo do přímé metodické péče muzeí, kdy okresní vlastivědná a krajská muzea se stala poradenskými středisky pro kronikáře a u těchto muzeí byl dokonce zřízen okresní a krajský poradenský sbor pro kronikářství. Pověřený metodik muzea se tak vlastně v mnoha případech stal cenzorem. Naštěstí všechny tyto směrnice již pozbyly platnosti.

DOBA PO LISTOPADU 1989

Až po listopadu 1989 přešla péče o kroniky na obce. To lze vydedukovat z ustanovení zákona o obcích v části o samostatné působnosti obce, kdy obec spravuje své záležitosti samostatně a při výkonu této samostatné působnosti se obec řídí jen zákony a obecně závaznými právními předpisy vydanými ústředními orgány k jejich provedení.

Protože pro obecní kroniky nebyl ani po listopadu 1989 schválen žádný zákon, tak až do roku 2006 stále platil jako obecně závazný právní předpis zákon č.80/1920 Sb. včetně prováděcího vládního nařízení č. 169/1932 Sb., které pro úplnost také uvádím:

Vládní nařízení č. 169/1932 Sb. ze dne 17. listopadu 1932 o pamětních knihách obecních. Vláda republiky Československé nařizuje podle zákona ze dne 30. ledna 1920, Č. 80 Sb. z. a n., o pamětních knihách obecních:

§ 1

- 1. Každá politická obec jest povinna poříditi svým nákladem pamětní knihu obecní, a to, nemá-li ji dosud, nejpozději do 1. července 1933. Této povinnosti jest obec zbavena jen tehdy, vede-li se tam již pamětní kniha obecní a zabezpečí-li se, že tomuto účelu bude i nadále sloužiti podle předpisů tohoto nařízení, zejména za dozoru letopisecké komise (§ 7). V mezích platných obecních zřízení mohou se dvě, nebo několik obcí téhož politického okresu spojit k vedení společné pamětní knihy obecní po schválení nadřízených úřadů***

k tomu příslušných. Pamětní knihu obecní nesmí obec zciziti a sluší ji označiti pečeti obecní na titulním listě i na každé desáté stránce.

- 2. Listy musí býti v knihu pevně sešity, očíslovány a počet jich potvrzen na titulním listě starostou a jedním členem obecní (městské) rady. Všechny svazky pamětní knihy obecní musí býti řádně vázány.*

§2

Účelem pamětní knihy obecní jest zachovati místní dějiny pro poučení budoucích.

§ 3

- 1. Kronikář (letopisec) zapíše na počátku zápisu své jméno a povolání. Úvodem k pamětem podá popis stavu obce v těch letech, kdy pamětní kniha byla založena, potom zaznamenává v časové posloupnosti pamětihodné současné události místní, které výstižně zobrazují obec po stránce hospodářské, populační, sociální, veřejně zdravotnické, kulturní, lidopisné, náboženské a po stránce života národního.*
- 2. Události, týkající se okresu, země nebo státu, zaznamenává jen potud, pokud podstatně souvisí se životem v obci.*
- 3. V pamětní knize obecní budiž též zaznamenáno, jaký ohlas měly v obci veliké události dějinné, např. světová válka, vznik Československé republiky apod. Zřetel budiž též vzat na jubilejní a jiné významné oslavy státní.*
- 4. Kronikář poznamenává si zpravidla látku pro pamětní knihu obecní do příručního sešitu a po nějaké době, až se názory na události ustálí, činí zápisy do pamětní knihy obecní, vybíraje pouze věci podstatné. Veřejné úřady a ústavy jsou povinny, aby kronikáře v této činnosti podporovaly, oznámily mu na požádání úřední data a podaly informace, pokud jest toho potřeba k účelům pamětní knihy obecní a neodporuje to platným předpisům nebo veřejným zájmům. Jestliže kronikář potřebuje dat nebo informací od místních spolků, správ velkostatků, průmyslových podniků apod., a nedosáhne jich sám, jest na politické obci, aby smírně zakročila, po případě požádala dozorčí úřad (§ 10) o zprostředkování.*

§4

Úkolem kronikáře pověřuje obecní (městské) zastupitelstvo zpravidla jednatele místní komise osvětové, učitele, správce archivu, obecního (obvodního) notáře aj., vždy však osobu, která má pochopení pro svůj vážný úkol, chce své poslání svědomitě plniti, má pro to schopnosti, znalost místních poměrů a zvláště smysl pro pravdu. V obcích, čítajících více než 10000 obyvatelů, budiž úkol kronikáře svěřen odborníku archivnímu, musejnímu nebo kvalifikovanému úředníku obecnímu, zvláště knihovníkovi. V obcích těchto stará se kronikář, aby byla soustavně sbírána veškerá látka, vztahující se k dějinám obce. Ukládá do obecního archivu úřední vyhlášky, úplné ročníky časopisů, vycházející v místě nebo v okolí, monografie, týkající se místních dějin, apod.

§ 5

Kronikář je povinen zapisovati události pravdivě, věrně a věcně za bezprostředního dozoru letopisecké komise (§ 7) a dbáti při tom usnesení obecní (městské) rady, obecního (městského) zastupitelstva a toho, co dozorčí úřad (§ 10) ustanoví. Má nárok

na odměnu, již určuje obecní (městské) zastupitelstvo podle vykonané práce, přihlížejíc k návrhu letopisecké komise.

§ 6

Kronikář vkládá pamětní knihu do pevného a trvalého pouzdra a uschová ji do uzamčené skříně, na místě bezpečném a suchém, zpravidla ve škole, na obecním (městském) úřadě nebo na úřadě obecního (obvodního) notáře, ve městech, která mají odborně řízené archivy, v archivu městském. Půjčiti ji domů není dovoleno. Popsaná pamětní kniha obecní budiž bezpečně uložena, např. v místním museu, v archivu nebo v obecní knihovně.

§ 7

- 1. Letopiseckou komisi (§ 2 zák. Č. 80/1920 Sb. z. a n.) tvoří starosta obce a dva občané, ustanovení k tomu obecním (městským) zastupitelstvem, v případě posledního odstavce ještě další občané. Komise jest povinna dozíratí na úpravu pamětní knihy obecní a zápisy v ní, v pochybných případech určí zápis nebo nařídí změnu, doplnění nebo opravu zápisu po stránce věcné. Má-li kronikář námitky proti pokynu komise, rozhodne obecní (městská) rada a v druhé stolici obecní (městské) zastupitelstvo s platností konečnou. Z rozhodnutí obecní (městské) rady může se odvolati i letopisecká komise. Tím není dotčeno právo dozoru podle § 10.*
- 2. Na konci každého roku podá komise obecnímu (městskému) zastupitelstvu zprávu o vedení pamětní knihy. Sezná-li komise, že kronikář neplní svých povinností, ačkoliv ho komise již před tím napomenula, jest obecní (městské) zastupitelstvo povinno zbaviti kronikáře jeho úkolu a ustanoviti nového.*
- 3. Každá národnost, jejíž příslušníci v obci obývající činí aspoň 20 procent obyvatelstva obce podle posledního sčítání lidu, má nárok na zastoupení v letopisecké komisi dalším občanem, a to své národnosti, pokud se jí nedostalo zastoupení už ve tříčlenné komisi podle odst. 1. tohoto paragrafu.*

§ 8

- 1. Členové letopisecké komise mohou kdykoliv nahlédnouti do pamětní knihy obecní. Totéž právo přísluší i zástupci dozorcího úřadu (§ 10).*
- 2. Jiným osobám může povoliti nahlédnutí obecní (městská) rada, vyslechnuvši před tím kronikáře. Odprá-li se toto povolení, může je uděliti dozorcí úřad (§ 10), pokud jde o nahlédnutí v pamětní knihu obecní za účelem studijním. V obou případech děje se nahlédnutí za dozoru kronikáře, jenž o tom vede zvláštní záznam.*

§ 9

- 1. Pamětní kniha obecní budiž vyložena k veřejnému nahlédnutí na obecním (městském) úřadě nejméně jednou za tři roky po čtrnáct dní jdoucích za sebou. Tuto okolnost jest včas předem obvyklým způsobem veřejně vyhlásiti.*
- 2. Do osmi dnů po uplynutí lhůty uvedené v odst. 1. má každý občan právo navrhnouti věcnou změnu, doplnění nebo opravu zápisu v pamětní knize obecní. O návrhu rozhodne obecní (městská) rada a v druhé stolici obecní (městské) zastupitelstvo s platností konečnou. Tím není dotčeno právo dozoru podle § 10.*

§ 10

Dozor nad prováděním zákona a tohoto nařízení přísluší nadřízenému úřadu politickému, u něhož buď veden zvláštní rejstřík o pamětních knihách obecních. Tento úřad vede zvláště dozor nad tím, aby v obcích byly vedeny řádně pamětní knihy obecní. Shledá-li závady, jest oprávněn a povinen zjednatí potřebnou nápravu.

K témuž cíli může úřad uložití obcím, aby určitý zápis byl v pamětní knize proveden nebo byl vyškrtnut, pozměněn, opraven, doplněn nebo vůbec náležitě upraven tak, jak úřad stanoví. Nevyhoví-li obec příkazu dozorcího úřadu, ač upomenuta, může též zjednatí nápravu vlastními orgány na útraty obce. V těchto případech je obec povinna k žádosti zmíněného úřadu ustanovití jiného kronikáře na místo dosavadního. Výkonem dozoru, pokud nečiní tak sám, může úřad pověřití důvěryhodné osoby, které tento úkol plní jako úřad čestný.

§ 11

Tímto nařízením se zrušuje vládní nařízení ze dne 9. června 1921, Č. 211 Sb. z. a n., kterým se provádí zákon o pamětních knihách obecních. Předpisy tohoto nařízení mají v zemi Podkarpatoruské platnost, dokud se její sněm v mezích své působnosti neusnese na zvláštním zákoně o pamětních knihách obecních.

§ 12

Nařízení toto nabývá účinnosti dnem vyhlášení; provede je ministr školství a národní osvěty v dohodě s ministrem vnitra.

Malypetr v. r.

Černý v. r. Dostálek v. r.

Dr. Trapl v. r. Dr. Hodža v. r.

Dr. Dérer v. r. Bradáč v. r.

Dr. Meissner v. r. Dr. Czech v. r.

Dr. Matoušek v. r. Dr. Spina v. r.

Bechyně v. r. Dr. Franke v. r.

Dr. Šrámek v. r.

Prvního července 2006, nabyl účinnosti zákon č. 132/2006 Sb., o kronikách obcí, ze 14. března 2006.

§ 1

Úvodní ustanovení

Každá obec vede kroniku obce (dále jen "kronika"), do níž se zaznamenávají zprávy o důležitých a pamětihodných událostech v obci pro informaci i poučení budoucím generacím.

§ 2

Vedení a uložení kroniky

(1) Kronika je vedena jako ručně psaná kniha s číslovanými listy nebo v elektronické podobě s následným tiskem číslovaných listů po uzavření každého kalendářního roku na trvanlivém papíře určeném pro dokumenty¹⁾, které se zajistí vazbou.

(2) Nedílnou součástí kroniky je příloha, která obsahuje písemné, obrazové nebo zvukové dokumenty doplňující zápis v kronice.

(3) Obec zabezpečí kroniku proti ztrátě, poškození a neoprávněnému přístupu.

§ 3

Zápis do kroniky

Zápis do kroniky se provádí nejméně jedenkrát za kalendářní rok. O obsahu zápisu rozhoduje obec.

§ 4

Nahlížení do kroniky a využití kroniky

Do kroniky může každý nahlédnout ve vymezené době na obecním úřadě; pokud je nahlížení umožněno do kroniky ručně psané nebo do kroniky v podobě tištěné vázané papírové knihy s číslovanými listy, děje se tak pod dohledem kronikáře. Občan obce starší 18 let, jakož i osoba, které zákon přiznává práva občana obce, může navrhnout písemně změnu, doplnění nebo opravu zápisu v kronice. Obec na základě těchto návrhů podle okolností zápis v kronice opraví, doplní nebo jinak změní.

§ 5

Zrušovací ustanovení

Zrušuje se:

- 1. Zákon č. 80/1920 Sb. z. A n., o pamětních knihách obecních.**
- 2. Vládní nařízení č. 169/1932 Sb. z. a n., o pamětních knihách obecních.**

§ 6

Účinnost

Tento zákon nabývá účinnosti prvním dnem třetího kalendářního měsíce následujícího po dni jeho vyhlášení.

**Zaorálek v. r.,
Klaus v. r.,
Paroubek v. r.**

JAK MÁ OBECNÍ KRONIKA VYPADAT

I.

OBECNÍ KRONIKA

V zájmu toho, aby kronikářské zápisy byly trvalé, je v první řadě nutno dbát při výběru knihy, která má být obecní kronikou, na tuto skutečnost. Měla by to být kniha v celokožené nebo polokožené vazbě s počtem listů 150 až 250 listů nelinkovaného papíru, určeného pro tisk dokumentů. Rozměry kronik se většinou pohybují kolem 30 x 40 cm.

Kronika by měla být chráněna proti otěru nebo znečištění pevným kartónovým pouzdrem.

Na přední desce by mělo být uvedeno: *Obecní – Městská-kronika, Obce – Města... a název obce – města*. Pokud je obecní kronika ve více svazcích, pod uvedené označení se připojí letopočty, jejichž události konkrétní svazek obsahuje. To samé by mělo být uvedeno i na hřbetu kroniky.

Přílohy k obecní kronice (viz dále) by měly být zabezpečeny proti poškození, zničení nebo zneužití.

II.

ZPŮSOBY POŘIZOVÁNÍ ZÁZNAMŮ

1. Písmo a úprava stránek

Záznamy by se měly pořizovat ručně, čitelně a úhledně po obou stranách listu dokumentním inkoustem. Neměly by se používat barevné inkousty nebo propisovací tužky. Čísla stránek by se měly předem uvést v horním rohu listu.

Listy kroniky by měly mít jednotnou úpravu s volnými okraji, např. nahoře 3,5 cm, dole 4 cm. (kde se může uvést počet listu příslušného roku, např. *Rok 1990* – str. 126 – 135), na vnitřní straně 2,5 cm a na vnější straně 4,5 cm, pro zápis věcných hesel.

2. Doplnky zápisů

Psaný text může být doplněn kresbou vztahující se k příslušnému textu. Kresby by však neměly být prováděny technikou, která by poškodila papír nebo nezaručovala jejich trvanlivost. Proto by se neměly používat barevné fixy a propisovací tužky.

Pokud kronikář chce k doplnění kroniky použít fotodokumentaci nebo jiné dokumenty (viz dále), tak tyto by neměl do kroniky nalepovat, ale vytvořit přílohu ke kronice a v kronice odkázat na konkrétní stránku, část apod. této přílohy.

3. Přílohy kroniky

Jsou nedílnou součástí kroniky. Do příloh kroniky by měl kronikář soustředit různé dokumenty, které doplňují v kronice popsané události o životě v obci.

Sem patří:

- fotografie a pohlednice,
- plakáty, pozvánky, letáky,
- novinové výstřižky apod.
- záznamy filmové, zvukové, audiovizuální apod.

V současné době jsou k dostání alba s průhlednými deskami různých velikostí, která se dají k tomuto účelu použít. Kronikář ale musí dbát na to, aby řazení těchto dokumentů odpovídalo odkazům uvedeným v kronice.

K přílohám k obecní kronice patří také filmová a zvuková dokumentace. Jedná se o filmový materiál, videokazety, magnetofonové kazety a v současné době i CD nosiče.

Každý z těchto nosičů záznamů by měl být na obalu opatřen popiskou:

- **CO** – označení významné události
- **KDY** – datum, kdy k ní došlo
- **KDE** – přesné označení místa,
- **KDO** – autor dokumentu
- **ODKAZ** – označení příslušné stránky kroniky, kde je událost popsána

Uvedené by mělo platit i pro fotodokumentaci – sérii fotografií z jedné události.

4. Úvodní zápisy – úvodní část nového dílu kroniky

Na titulním listu kroniky by se zvýrazněným písmem mělo nadepsat, **Kronika Obce Morašice a Díl. III.** římskými číslicemi tj. pořadí konkrétního dílu obecní kroniky. V dolní části by mělo být uvedeno jméno a podpis starosty, datum a kulaté razítko obce. Na rub tohoto titulního listu se měla uvést poznámka, např.: **Tato kniha obsahu je například 4000 stran, tj. čtyřista stran a její zápisy začínají rokem 2011.**

Na další straně za titulním listem by se mělo zaznamenat, kterým usnesením zastupitelstva obce se založila obecní kronika a fakta o tom, proč nebyla obecní kronika vedena dříve, nebo kdy se původní ztratila nebo zničila apod.

Poté by se mělo uvést jméno toho, kdo byl pověřen vést kroniku obce, kdo jsou členové letopisecké komise a kdo je nebo jsou spolupracovníci kronikáře.

Na další stránku by měl kronikář uvést své jméno, datum jmenování, a datum, ke kterému začíná kroniku psát. Potom by měl uvést svůj stručný životopis – datum narození, vzdělání, povolání apod. To samé může být zde uvedeno i o členech letopisní komise.

Pokud dojde z nějakých důvodů ke změně kronikáře, zapíše se tato skutečnost za posledním zápisem tak, že se uvede usnesení zastupitelstva obce o důvodech ukončení činnosti předchozího kronikáře a pověření jiného občana kronikářem obce. Poté by nový kronikář měl uvést svůj stručný životopis (dle předchozího odstavce) a dále prohlášení o převzetí kroniky a o počtu dokumentačních příloh včetně data převzetí. Tento zápis (za správnost) podepíše starosta obce.

4. Popis obce

Další částí nové kroniky představuje popis obce, který by měl podat výstižnou charakteristiku obce. Proto by tento popis měl kronikář rozdělit do následujících bodů:

- a) poloha obce – geografická, označení kraje, ke kterému obec přísluší, okolní obce, vzdálenost od nejbližšího města apod. dále hranice katastru obce, rozlohu obce, její polí, luk, lesů atd., řeky, potoky, rybníky, dopravní obslužnost a její úroveň,
- b) historie obce a její doložené stáří,
- c) popis znaku a praporu obce – uvést také např. popis historické události, která je ve znaku obce znázorněna apod.,
- d) popis obce – názvy ulic a náměstí včetně místních názvů, počet obytných domů – rodinných, nájemních ve vlastnictví obce nebo jiných subjektů, popis různých staveb zemědělských, průmyslových apod., stáří nejstarších budov, významné objekty atd., památná místa, turisticky zajímavá místa, chráněná území, hotel, ubytovna, restaurace, pošta, veřejně přístupný telefon apod., vodovod, plynofikace, čističky odpadních vod, komunikační spoje,
- e) obyvatelstvo – počet obyvatel, popřípadě národnostní složení, dále stáří, pohlaví, zaměstnání, vzdělání, vybavení domácností apod.,
- f) hospodářské poměry – průmyslová, zemědělská, řemeslná výroba, charakteristiky činností – obory, počty zaměstnanců v jednotlivých oborech, celková zaměstnanost obyvatel, popřípadě počty dojíždějících za prací mimo obec, nezaměstnanost apod.,
- g) veřejná správa – správa obce (zastupitelstvo obce, rada obce (je-li zřízena) obecní úřad, výbory zastupitelstva, komise rady obce (jsou-li zřízeny) popis politických stran, spolků a sdružení občanů, tělovýchovné, sportovní aktivity občanů popř. ochotnické, muzikantské či pěvecké soubory a spolky a jejich významné aktivity, apod.
- h) školství – druhy škol, počty žáků, učitelů, počty dojíždějících za vzděláním mimo obec, rekvalifikační kurzy a podobně.
- i) kulturní, tělovýchovná a sportovní zařízení – popis těchto zařízení a jejich vybavení (kulturní dům, knihovna, kino, muzeum, galerie), popis významných nebo tradičních kulturních nebo sportovních akcí,
- j) zdravotní a sociální zařízení – zdravotní středisko, ordinace, rehabilitační péče, jesle, mateřské školy, školní družiny, dům s pečovatelskou službou, domov důchodců apod.
- k) čestní občané obce nebo významní rodáci – popis jejich zásluh o obec nebo stát.

III. KAŽDOROČNÍ ZÁPISY

1. Příprava zápisů – koncept

Hlavní náplní kronikáře je dokumentace současného dění. Roční zápisy by měly být přehledné, mít vypovídací hodnotu a obsahovat všechny v životě obce důležité skutečnosti. Z tohoto důvodu je vhodné, aby si kronikář během kalendářního roku zaznamenával všechny události a skutečnosti důležité pro obec průběžně.

Může tak činit formou zápisů do diáře. Vhodná forma je také kartotéční heslovité řazení jednotlivých významných událostí na volné listy podle jejich zaměření nebo významu (např. přírodní, klimatické změny, politické události, společenské, kulturní, sportovní události apod.).

Další formu průběžných záznamů umožňuje výpočetní technika. Tento způsob umožňuje možnost přesunu zpráv mezi jednotlivými kapitolami, opravy formulací, dopisování, doplňování apod. Je však nutno tyto záznamy okamžitě zálohovat na disketách. Na základě použití některého ze shora uvedených způsobů zaznamenaných skutečností kronikář připraví koncept ročního zápisu.

2. Členění ročních zápisů

Každý roční zápis do kroniky by měl mít určitou ustálenou posloupnost – strukturu řazení jednotlivých významných událostí.

Například:

- počasí, klimatické změny, změny životního prostředí, úroda,
- obyvatelstvo, pohyb obyvatelstva, počet narozených, zemřelých, migrace, změny v zaměstnanosti, nezaměstnanost,
- veřejný život, např. úpravy obce, vodovod, plynofikace, místní komunikace,
- hospodářský život, průmysl, zemědělství, podnikání, obchod, služby, vnitřní nebo vnější vlivy mající dopad na hospodářský život obce,
- politický život, politické strany, činnost samosprávy, volby,
- školství, kultura, sport, zábava,
- cestovní ruch,
- různé.

Takto připravený koncept ročního zápisu kronikář předloží k posouzení zastupitelstvu, či letopisecké komisi.

Komise by měla koncept posoudit pouze z hlediska věcného, upozornit na věcné chyby či opomenutí a neměla by zasahovat do tvořivé volnosti kronikáře. Poté kronikář, nebo jiná pověřená osoba, provede do obecní kroniky roční zápis.

IV. ZÁVĚR

Jako závěr si dovoluji použít citát se shora citovaného nařízení, který zní:

"Účelem pamětní knihy obecní jest, zachovati místní dějiny pro poučení budoucích. "